

Sygnatura akt VIII GC 29/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Leon Miroszewski

Protokolant: Starszy sekretarz sądowy Emilia Marchewka

po rozpoznaniu w dniu 29 sierpnia 2014 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa syndyka masy upadłości (...) Przedsiębiorstwo Mieszkaniowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w P.

przeciwko Gmina P. z siedzibą w P.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej Gminy P. z siedzibą w P. na rzecz upadłego - (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w P. kwotę 105.832,71 (sto pięć tysięcy osiemset trzydzieści dwa 71/100) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 10 kwietnia 2012 roku;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. zasądza od pozwanej na rzecz upadłego kwotę 8.909,00 (osiem tysięcy dziewięćset dziewięć) złotych tytułem kosztów procesu.

Sygnatura akt VIII GC 29/14

UZASADNIENIE

Syndyk masy upadłości (...) Przedsiębiorstwa Mieszkaniowego spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w P. wniósł o zasądzenie od pozwanej Gminy P. kwoty 105.832,71 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 30 stycznia 2012 roku oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu powołał się na umowy o zarządzanie zasobem komunalnym Gminy P.. Wskazał na skomplikowany system rozliczeń pomiędzy upadłą, będącą spółką, w której pozwana gmina była jedynym współnikiem, a Gminą P. i dokonanie przed ogłoszenie upadłości pomiędzy ówczesnym likwidatorem spółki (...) sp. z o.o. a pozwaną ustalenia stanu wzajemnych rozrachunków, w wyniku czego przyjęto, że na dzień 27 stycznia 2012 roku zobowiązania bezsporne pozwanej wynoszą 306.137,18 złotych zaś zobowiązania sporne upadłej wobec pozwanej wynoszą 143.576,68 złotych a sporne 42.403,54 złotych. Powyższe ustalenia zostały zatwierdzone przez Burmistrza Gminy P., który pismem z dnia 27 stycznia 2012 roku uznał roszczenia powoda wskazując jednocześnie na zobowiązanie upadłej wobec Gminy. W związku z powyższym likwidator (...) Przedsiębiorstwa Mieszkaniowego spółki z o.o. złożyła w dniu 31 stycznia 2012 roku oświadczenie o potrąceniu, po dokonaniu którego do zapłaty pozostała kwota 162.560,50 złotych. Po ogłoszeniu upadłości spółki powód dokonał dalszego potrącenia kwoty 42.403,54 złotych (wcześniej przyjmowanej jako sporna, a nadto złożył oświadczenia o potrąceniu wierzytelności wynikających z noty księgowej nr (...) z 10 lutego 2012 roku na kwotę 50.602,53 złotych z zobowiązaniami pozwanej z tytułu przekroczonych kosztów remontów za miesiące 11 i 12

2011 roku w kwocie 36.278,28 złotych. Tym samym pismem wezwał do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem. Pozwana Gmina tej kwoty nie zapłaciła. Powód stwierdził, że pozwana zgłosiła w postępowaniu upadłościowym wierzytelność w kwocie 339.901,03 złotych wraz z oświadczeniem o potrąceniu wzajemnych wierzytelności. Po raz drugi uznała w tym zgłoszeniu wierzytelność powoda w kwocie 162.560,50 złotych. Zgłoszona przez pozwaną wierzytelność nie została uznana przez powoda, a pozwana nie wniosła sprzeciwu do listy wierzytelności.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów procesu. Obrona pozwanej sprowadziła się w pierwszej kolejności do zgłoszenia zarzutu potrącenia kwoty 243.488,13 złotych wynikającej z dokumentów w postaci not księgowych: nr (...) z dnia 28 grudnia 2011 i nr (...) z dnia 2 marca 2012 roku, zgłoszonego przez pełnomocnika pozwanej oświadczeniem z dnia 29 marca 2012 roku skierowanym do Sędziego-Komisarza. Podniosła, że wierzytelność stanowi głównie roszczenie o zwrot nienależnego świadczenia. Jej zdaniem upadłej nie należały się odsetki za opóźnienie w zapłacie należności czynszowych oraz opłat związanych z utrzymaniem i eksploatacją lokali. Twierdziła, że potrącenie wierzytelności przysługującej od upadłego jest dopuszczalne także w sytuacji gdy wierzytelność ta nie została uznana przez syndyka. Powołała też wierzytelność w kwocie 25.342,79 złotych uwzględnioną w nocie księgowej syndyka z dnia 2 marca 2012 roku nr (...). Z ostrożności pozwana zarzuciła niewykazanie roszczenia w zakresie kwoty 36.278,28 złotych.

Powód zaprzeczył istnieniu roszczenia przedstawionego do potrącenia w zakresie nienależnego świadczenia a nadto wniósł zarzut jego przedawnienia. Co do wierzytelności w kwocie 25.342,79 złotych powód podniósł, że nota księgowa nr (...) została anulowana pismem syndyka z dnia 27 września 2012 roku. Powołał się na uznanie wierzytelności w kwocie 36.278,28 złotych przez pozwaną.

Stan faktyczny.

(...) Przedsiębiorstwo Mieszkaniowe spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. (dalej jako (...) sp. z o.o.) łączyła z pozwaną Gminą umowa z dnia 28 grudnia 2005 roku o zarządzanie budynkami, lokalami mieszkalnymi i lokalami użytkowymi położonymi na terenie miasta P., wymienionymi w załączniku do umowy. Podobną umowę zawarto w dniu 17 grudnia 2009 roku. Do obowiązków zleceniobiorcy należało między naliczanie, aktualizacja i pobieranie czynszów bieżących i zaległych oraz opłat związanych z eksploatacją lokali, windykacja bieżących i zaległych czynszów i innych opłat oraz prowadzenie ewidencji zaległych czynszów i opłat. Wynagrodzenie za sprawowanie zarządu zostało ustalone w stawce za 1 m² powierzchni użytkowej.

Pismem z dnia 21 grudnia 2011 roku Burmistrz P. powiadomił likwidatora (...) sp. z o.o. o zamiarze domagania się zwrotu niesłusznie pobranych odsetek na podstawie umów najmu lokali komunalnych. Wskazał, że wierzytelność z tego tytułu wynosi 218.145,34 złotych.

W dniu 27 stycznia 2012 roku Burmistrz P. przedstawił likwidatorowi (...) sp. z o.o. wynik uzgodnień, zgodnie z którymi za bezsporne zobowiązania pozwanej wobec (...) sp. z o.o. przyjęto kwotę 306.137,18, na którą składały się zaległości czynszowe w kwocie 205.008,86 złotych i odsetki z tytułu nieterminowych wpłat w kwocie 101.128,32 złotych; za bezsporne zobowiązania (...) sp. z o.o. wobec pozwanej przyjęto kwotę 143.576,68 złotych z tytułu nadwyżek czynszu; za sporne zobowiązania, których pozwana miała się domagać od spółki kwotę 42.403,54 złotych z tytułu nienależnie zapłaconych kosztów utrzymania rady nadzorczej i nienależnych wynagrodzeń trzech pracowników spółki. W dniu 31 stycznia 2012 roku likwidator (...) sp. z o.o. złożyła oświadczenie o potrąceniu wierzytelności tej spółki w kwocie 306.137,18 złotych z wierzytelnością pozwanej w kwocie 162.560,50 złotych. Stwierdziła, że do zapłaty pozostaje kwota 162.137,18 złotych.

Dowody: - umowy z dnia 28 grudnia 2005 roku i z dnia 17 grudnia 2009 roku

z załącznikami (k. 17-38, 82-86);

- pismo Burmistrza P. z dnia 21 12 2011 z dowodem doręczenia

(k. 190-192);

- pismo Burmistrza P. z dnia 27 01 2012 (k. 39);

- oświadczenie o potrąceniu z dnia 31 01 2012 (k. 40).

Postanowieniem z dnia 20 lutego 2012 roku została ogłoszona upadłość (...) sp. z o.o. obejmująca likwidację majątku.

Syndyk przedstawił pozwanej notę księgową z dnia 2 marca 2012 roku na kwotę 25.342,79 złotych, gdzie jako tytuł wskazano: przekazanie dodatków mieszkaniowych za miesiąc styczeń 2012 roku, które wpłynęły w miesiącu lutym 2012 roku. Pismem z dnia 27 września 2012 roku anulował tą notę jako błędnie wystawioną.

Pismem z dnia 30 marca 2012 roku syndyk złożył oświadczenie o potrąceniu wierzytelności wchodzącej z skład masy upadłości w kwocie 162.560,50 złotych z wierzytelnością pozwanej w kwocie 42.403,54 złotych. Ponadto oświadczył, że dokonuje kompensaty kwoty z noty księgowej nr (...) z dnia 20 lutego 2012 roku dostarczonej do Urzędu Miejskiego w P. w dniu 13 lutego 2012 roku uznającej wierzytelność pozwanej w kwocie 50.602,53 złotych z tytułu zapłat wniesionych przez najemców, z zobowiązaniami pozwanej z tytułu przekroczonych kosztów remontów za miesiące XI i XII 2011 roku w kwocie 36.278,28 złotych. W związku z powyższym wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 105.832,71 złotych w terminie 7 dni od daty doręczenia tego pisma. Doręczenie nastąpiło w dniu 2 kwietnia 2012 roku.

Pismem z dnia 29 marca 2012 roku pozwana zgłosiła Sędziemu-Komisarzowi wierzytelność w stosunku do upadłej (...) sp. z o.o. w kwocie 339.901,03 złotych, na którą złożyły kwoty: 336.494,20 złotych tytułem należności głównej i 3.406,83 złotych tytułem odsetek ustawowych. Jednocześnie oświadczyła, że dokonuje potrącenia zgłoszonej wierzytelności z wierzytelnością upadłej w łącznej kwocie 168.852,96 złotych. Do zgłoszenia dołączyła między innymi noty księgowe z załącznikami i dowody zapłaty.

W piśmie do powoda z dnia 21 maja 2012 roku Burmistrz P., odnosząc się do rozliczeń stron, przyznał, że wierzytelność upadłej w zakresie kwoty 36.278,28 złotych została skompensowana z niedopłatą do noty uznaniowej nr (...) za miesiąc styczeń 2012.

Dowody: - postanowienie SR Szczecin-Centrum z dnia 20 02 2012, XII GU 5/12

(k. 16);

- pismo z dnia 30 03 2012 z dowodem doręczenia (k. 41-43);

- pismo Burmistrza P. do powoda z dnia 28 maja 2012 roku

(k. 238-241);

- nota księgowa nr (...) (k. 243);

- nota księgowa nr (...).

- zgłoszenie wierzytelności z załącznikami (k. 110-187).

Powodowy Syndyk nie uznał wierzytelności zgłoszonej przez pozwaną w postępowaniu upadłościowym. Pozwana nie wniosła sprzeciwu od listy wierzytelności.

Niesporne.

Ocena dowodów .

Stan faktyczny w niniejszej sprawie nie był sporny jeśli idzie o treści umów a także treści oświadczeń w zakresie wzajemnych rozliczeń. Strony powoływały się na te same dowody. Trzeba przyznać, że pozwana złożyła też wnioski o przeprowadzenie innych dowodów w niniejszej sprawie.

Jeśli chodzi o dowody pisemne, mające służyć wykazaniu, że istnieje wierzytelność pozwanej przedstawiona do potrącenia z dochodzoną przez powoda w niniejszym procesie, to ich uwzględnienie wchodziło w grę tylko w razie przyjęcia, że dopuszczalne było przedstawienie w niniejszym postępowaniu do potrącenia wierzytelności podlegających zgłoszeniu w postępowaniu upadłościowym. Tylko w takim wypadku sprawa tytułów świadczeń, których żądanie zwrotu przedstawione zostało przez pozwaną jako wierzytelność do potrącenia z roszczeniem powoda, przesądzać mogło o dokonaniu na podstawie dowodów pozwanej istotnych ustaleń faktycznych. Proces oceny dowodów może polegać również na tym, że w toku całościowej oceny materiału dowodowego niektóre z dowodów zostaną uznane za nieprzydatne do ustalenia faktów uznanych za istotne dla rozstrzygnięcia sprawy.

Trzeba dodać, że nawet gdyby uznać, że pozwana mogła w niniejszym postępowaniu bronić się potrąceniem mimo, że nie wyczerpała drogi dochodzenia wierzytelności objętej zgłoszeniem i oświadczeniem o potrąceniu w postępowaniu upadłościowym, to przedstawione przez nią dowody nie pozwalają na uznanie istnienia wierzytelności przedstawionej do potrącenia.

Pozwana twierdziła, że upadłej nie należały się odsetki za opóźnienie w zapłacie należności czynszowych należnych upadłej. Przedstawiła na tą okoliczność noty księgowe upadłej. Dowody te nie mogą być miarodajne dla wykazania, że wierzytelność ta istniała, zwłaszcza, że w licznych z nich powołano nakazy zapłaty, co przeczy stanowisku pozwanej w sprawie uzyskania prawa do świadczeń z tytułu odsetek na jej rzecz, a nie na rzecz upadłej. Warto zauważyć, że pozwana już zapowiadała, jeszcze zanim została ogłoszona upadłość (...) sp. z o.o., że będzie dochodzić zwrotu nienależnego świadczenia w kwocie 218.145,34 złotych (pismo z dnia 21 grudnia 2011 roku – k. 195-196), natomiast w styczniu 2012 roku nie kwestionowała wierzytelności tej spółki obejmującej przeważającą część roszczenia dochodzonego pozwem w niniejszej sprawie.

Dowód na istnienie wierzytelności w kwocie 25.342,79 złotych też nie może być wystarczający. Powód ostatecznie anulował notę księgową z dnia 2 marca 2012 roku, zaś pozwana nie wykazała, że ta należność istnieje.

Pozwana zgłosiła też dowody ze źródeł osobowych. W odpowiedzi na pozew wskazała jako tezy dowodowe okoliczności, których weryfikacja nie może być przeprowadzona dowodem z zeznań świadków, wymaga bowiem wiedzy specjalnej (prawidłowość prowadzenia księgowości w (...) sp. z o.o.). W odpowiedzi na zobowiązanie do uzupełnienia tego wskazania przed pierwszą rozprawą podniosła, że te dowody mają służyć udowodnieniu nieprawidłowości obejmujących sposób prowadzenia rozliczeń w (...) sp. z o.o. niezgodnie ze stanem faktycznym. Wobec powyższego pełnomocnik pozwanej został zobowiązany na tejże rozprawie do wskazania stanowisk zajmowanych przez wnioskowanych świadków w okresie, którego dotyczy sprawa oraz wskazania faktów, których mają dotyczyć ich zeznania. Zakreślono termin 7 dni pod rygorem pominięcia tych dowodów. Pozwana nie wykonała tego zobowiązania. Tym samym nie było podstaw do przeprowadzenia wnioskowanych dowodów – w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych właściwym jest dowód z opinii biegłego (art. 278 § 1 k.p.c.) lub instytutu naukowego lub naukowo-badawczego (art. 290 k.p.c.).

Pozwana nie zgłosiła w odpowiedzi na pozew wniosków dowodowych służących zasięgnięciu wiadomości specjalnych. Zgłoszenie takiego wniosku na rozprawie w dniu 29 sierpnia 2014 roku musiało być uznane za spóźnione, bowiem pozwana winna wnioskować w tym zakresie już w odpowiedzi na pozew, nie zaszła też żadna z okoliczności usprawiedliwiających spóźnienie (art. 207 § 6 k.p.c.).

Ocena prawna.

W niniejszym postępowaniu pozwana nie kwestionowała dochodzonej wierzytelności, jeśli pominąć kwotę 36.278,28 złotych przedstawioną do potrącenia już przez syndyka masy upadłości (...) sp. z o.o. W tej sprawie powód przedstawił

jednak pismo Burmistrza P., a więc organu pozwanej Gminy, z dnia 28 maja 2012 roku, w którym przyznał on istnienie tego zobowiązania w chwili jego uwzględnienia w oświadczeniu powoda o potrąceniu z dnia 30 marca 2012 roku. Pozwana w żaden sposób się do tego nie odniosła. Trzeba dodać, że pozwana wniosła o wydanie postanowienia upoważniającego ją do złożenia pisma przygotowawczego, jednak nie wskazała precyzyjnie zakresu oczekiwanego upoważnienia, przy czym o ile miałyby ono dotyczyć tej właśnie kwestii, to nic nie stało na przeszkodzie zająć co do niej stanowisko na rozprawie.

Biorąc pod uwagę powyższe, należało na wstępie rozstrzygnąć kwestię dopuszczalności zgłoszenia w niniejszym procesie wierzytelności, które podlegają zgłoszeniu w postępowaniu upadłościowym (nawet ze stanowiska i dowodów pozwanej wynika, że potrącane wierzytelności pochodziły z czasu przed ogłoszeniem upadłości (...) sp. z o.o.). Trzeba uwzględnić to, że pozwana zgłosiła w postępowaniu upadłościowym wierzytelność w wyższej kwocie niż przedstawiona do potrącenia w niniejszym postępowaniu, natomiast po odmowie ich uwzględnienia przez powoda nie wniosła sprzeciwu od listy wierzytelności.

Zgodnie z art. 263 ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze (dalej: „p.u.n.”) możliwe jest dochodzenie w procesie wierzytelności, których uznania odmówiono w postępowaniu upadłościowym obejmującym likwidację majątku dłużnika, ale dopiero po umorzeniu lub zakończeniu postępowania upadłościowego. Powstaje pytanie, czy przepis ten znajduje zastosowanie również do przedstawienia do potrącenia w procesie z powództwa syndyka wierzytelności podlegających zgłoszeniu w postępowaniu upadłościowym.

Wprawdzie nie można zrównywać w skutkach przedstawienia wierzytelności do potrącenia z wytoczeniem powództwa o tą wierzytelność, jednak trzeba pamiętać, że zgłoszenie wierzytelności w postępowaniu sądowym jest powszechnie przyjmowane jako czynność przed sądem powodująca przerwanie biegu przedawnienia (zob. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2006 roku, II CSK 202/06).

Nie ulega więc wątpliwości, że w postępowaniu upadłościowym, w którym priorytetem jest zaspokojenie wierzycieli (art. 1 i 2 p.u.n.) według przepisanej kolejności, bez ich wyróżniania w inny sposób, niż przez zaliczenie ich wierzytelności do poszczególnych kategorii zaspokojenia, szczególnego znaczenia nabiera funkcja egzekucyjna potrącenia. Nie powinna ona polegać na tym, że wierzyciel realizuje swoje prawo zaspokojenia bez posłużenia się instytucjami państwowymi (por. na temat funkcji egzekucyjnej potrącenia, M. Pyziak-Szafnicka [w:] System prawa prywatnego, tom VI, s. 1095), bowiem wierzyciel będący jednocześnie dłużnikiem upadłego uzyskać może lepsze położenie od pozostałych wierzycieli posiadających wierzytelności tej samej kategorii.

Powyższe oczywiście nie oznacza, że potrącenie wierzytelności w postępowaniu upadłościowym jest wyłączone, natomiast stanowi wyjątek od przepisanych reguł zaspokajania wierzycieli. Dopuszczalność potrącenia wierzytelności wobec dłużnika w postępowaniu upadłościowym jest uzasadniona względami słuszności, tak aby wierzyciel, który sam musi spełnić zobowiązanie wobec upadłego, uzyskał w zamian możliwość ograniczonego zaspokojenia własnej wierzytelności (por. uzasadnienie uchwały składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2013 roku, III CZP 26/13). Możliwe jest to jednak z zachowaniem reżimu wynikającego z regulacji postępowania upadłościowego.

Jednym z ograniczeń jest termin i sposób zgłoszenia wierzytelności do potrącenia. Zgodnie z art. 96 p.u.n. wierzyciel, który chce skorzystać z prawa potrącenia, składa o tym oświadczenie nie później niż przy zgłoszeniu wierzytelności. Trzeba dodać, że choćby wierzyciel przedstawił wierzytelność do potrącenia wcześniej, w procesie wytoczonym przez syndyka, to i tak bez formalnego zgłoszenia wierzytelności w postępowaniu upadłościowym nie może doznać zaspokojenia z masy upadłości, do której należy wierzytelność dochodzona przez syndyka (tak w orzeczeniu Sądu Najwyższego z dnia 26 sierpnia 1952 roku, C 1597/51).

Jak widać, dochodzenie wierzytelności poprzez możliwość jej potrącenia poza postępowaniem upadłościowym nie może uzyskać funkcji egzekucyjnej. Przez to nie powinno być dopuszczalne.

Niezależnie od tego, możliwość potrącenia wierzytelności podlegającej zgłoszeniu w postępowaniu upadłościowym, w procesie z powództwa syndyka, już po ogłoszeniu upadłości dłużnika, mimo niewyczerpania drogi jej uwzględnienia

na liście wierzytelności, polepszałyby pozycję tego wierzyciela nie tylko w stosunku do innych wierzycieli, niebędących dłużnikami upadłej, którzy dotychczas (przed ogłoszeniem upadłości) nie dochodzili w procesie swojej wierzytelności, ale i tych wierzycieli, którzy dochodzili przed sądem swoich wierzytelności przed ogłoszeniem upadłości dłużnika, a postępowanie to zostało zawieszona na skutek ogłoszenia upadłości z likwidacją majątku upadłego. Zgodnie z art. 145 ust. 1 p.u.n. postępowanie wszczęte przeciwko upadłemu przed dniem ogłoszenia upadłości o wierzytelność, która podlega zaspokojeniu z masy upadłości, może być podjęte przeciwko syndykowi tylko w przypadku, gdy w postępowaniu upadłościowym wierzytelność ta, po wyczerpaniu trybu określonego ustawą, nie zostanie zamieszczona na liście wierzytelności.

Reasumując należy dojść do wniosku, że wobec reglamentacji co do czasu i procedury zgłoszenia potrącenia wierzytelności podlegającej zaspokojeniu z masy upadłości, potrącenie wierzytelności w procesie wszczętym przez syndyka, której uznania odmówiono w całości lub w części w postępowaniu upadłościowym, jest możliwe tylko z uwzględnieniem ograniczenia wynikającego z art. 263 p.u.n. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2012 roku, V CSK 95/11). Tym samym należało uznać, że pozwana nie mogła skutecznie bronić się w niniejszej sprawie zarzutem potrącenia.

Niezależnie od tego, jak już była mowa, pozwana nie wykazała potrącanej wierzytelności. Należy powołać się na przedstawione wyżej racje w sprawie wskazanych przez pozwaną dowodów, w kontekście jej stanowiska procesowego, zarówno co do twierdzenia o nienależnym świadczeniu pozwanej z tytułu odsetek jak i w zakresie kwoty 25.342,79 złotych.

Należy też zauważyć, że pozwana w niniejszym procesie na nowo kwestionuje należności z tytułu odsetek za opóźnienia w zapłatach należności czynszowych oraz w zakresie opłat za utrzymanie przedmiotów najmu, zgłaszane już w grudniu 2011 roku, w sytuacji gdy w styczniu 2012 roku uznała roszczenia powoda, również w przeważającej części kwoty żądanej pozwem. W kontekście podnoszonych przez pozwaną odniesień do treści umów zwartych z upadłą, jako niedających podstawy do zapłaty kwot stanowiących według pozwanej nienależne świadczenia, powyższe oznacza, że zgodnie z art. 411 pkt 1 k.c. pozwana nie może żądać zwrotu świadczenia, skoro spełniając je wiedziała, że nie była do świadczenia zobowiązana.

Odnosząc się też do podniesionego przez powoda zarzutu przedawnienia zgłoszonych wierzytelności do potrącenia należy stwierdzić, że zarzut ten okazał się trafny co do przeważającej części roszczenia o zwrot nienależnego świadczenia w zakresie odsetek. Termin przedawnienia tego roszczenia wynosi 3 lata (art. 118 k.c.), natomiast przed zgłoszeniem wierzytelności w postępowaniu upadłościowym, co miało miejsce w dniu 29 marca 2012 roku, termin ten upłynął do znacznej większości wpłat, które pozwana traktuje jako nienależne świadczenia, oprócz jedynie wpłat z dat: 30 marca 2012 (24.704,62 złotych), 31 marca 2012 (8.609,75 złotych), 29 maja 2012 (3.221,92 złotych).

Mając na uwadze powyższe należało uwzględnić powództwo w zakresie należności głównej. Co do odsetek należą się one, zgodnie z art. 455 k.c. od dnia następnego po terminie z wezwania do zapłaty należności. Miało ono miejsce pismem powoda z dnia 30 marca 2012 roku (k. 41-42). Wskazany w nim termin spełnienia zobowiązania upłynął w dniu 9 kwietnia 2012 roku (k. 43), toteż odsetki należało zasądzić od dnia następnego. Dalej idące powództwo należało oddalić.

Należność należało zasądzić na rzecz upadłej, bowiem legitymacja procesowa syndyka, uregulowana w art. 144 p.u.n. jest szczególnym podstawieniem procesowym, polegającym na tym, że z dniem ogłoszenia upadłości likwidacyjnej upadły traci legitymację procesową do występowania w sprawach dotyczących masy upadłości, natomiast pozostaje stroną w znaczeniu materialnoprawnym, jako podmiot czynności prawnej objętej sporem. Przez to świadczenia stanowiące przedmiot postępowania zasądzone są na rzecz lub od upadłego (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2004 roku, IV CK 86/04; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2009 roku, III CSK 244/08; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 lipca 2011, V CZ 37/11).

Podobnie rzecz się ma z kosztami procesu, należnymi stronie wygrywającej na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. Koszty te obejmują opłatę sądową, wynagrodzenie radcowskie i opłatę od pełnomocnictwa udzielonego radcy prawnemu.